

(Независне новине, 05.06.2009)

Када је Клуб посланика Савеза независних социјалдемократа, прије више од годину дана, у фебруару 2008. године, Представничком вијећу Парламентарне скупштине БиХ, поднио Приједлог декларације о одговорности, бошњачки посланици су рекли да је не прихватају, али неће је ни одбити.

Процијенили су да би прихватање таквог документа са Републике Српске могло скинути измишљене оптужбе за сецесију, сепаратизам и рушење Дејтонског споразума. У тој декларацији предложили смо оно што су принципијелни ставови које износимо од настанка СНСД-а и што пише у Дејтонском споразуму.

У декларацији смо позвали на очување стабилности и дефинисања услова за несметано функционисање Босне и Херцеговине као заједничке државе створене мировним споразумом, уз неопходност стицања статуса кандидата БиХ за чланство у Европској унији као и вишег степена ка чланству у НАТО пакту. Констатовали смо да је Босна и Херцеговина установљена као сложена држава састављена од два ентитета - Федерације БиХ и Републике Српске, чиме је дефинитивно потврђен статус Републике Српске као државотворног ентитета.

Декларација потврђује да је Босна и Херцеговина заједничка држава три конститутивна народа - Бошњака, Срба и Хрвата и осталих народа и грађана, а да се њена уставна структура може развијати на основу договора и консензуса као темељних вриједности сваке вишенационалне државе. Нагласили смо да су неприкосновени темељни принципи постојања Босне и Херцеговине - њен суверенитет, политичка независност у складу с међународним правом и територијални интегритет, уз неповредивост међународно признатих граница.

Декларацијом смо рекли да Босну и Херцеговину могу очувати и учинити демократском и просперитетном само њени народи и грађани, непосредно и путем дијалога политичких представника изабраних на слободним и демократским изборима. Само тако усаглашена рјешења су гаранција њихове проводивости. Позвали смо да након толико година од

завршетка трагичног рата, Босна и Херцеговина крене путем новог и одговорног почетка који би омогућио стабилан политички и економски развој цијеле земље и тиме убрзао њен пут ка евроатлантским интеграцијама.

То подразумијева престанак постојања институције високог представника и њено потпуно прерастање у специјално представништво Европске уније. Зато у декларацији пише да Европска унија за Босну и Херцеговину није само политички циљ, већ услов дугорочне стабилности, па је у складу с тим незамјењива улога европских институција кроз разумијевање и сваки вид подршке. Европска будућност Босне и Херцеговине гради се сарадњом, толеранцијом и разумијевањем, без условљавања и наметања рјешења било коме и од било кога.

Декларацијом смо потврдили своје опредјељење за трајан мир у Босни и Херцеговини, захтјевом да контингент европских војних снага остане на тлу БиХ, све до њеног чланства у Европској унији. Те стране војне снаге треба да буду непристрасна гаранција за све становнике БиХ.

Тако пише у СНСД-овој декларацији о одговорности, којој су опет пришили да је позив на сецесију. Иако смо преписали одредбе Устава БиХ, иако смо се залагали за останак ЕУФОР-а, иако смо тражили убрзанији пут ка НАТО-у . И тада и сада изврше се теза. Заправо, смета принципијелан став да институција високог представника прерасте у специјално представништво Европске уније. То се у искривљеним извјештајима за Брисел и Вашингтон представља као захтјев за сецесију Републике Српске. Тако искривљени извјештаји служе за искривљену политику. Има много измишљотина, подвала и лажи, попут оне о штампању гласачких листића за референдум о независности.

Много пута сам рекао да власт Републике Српске не чине авантуристи, да смо свјесни регионалног аспекта стабилности, да желимо јасне односе и чисте рачуне, баш онако како пише у Дејтонском споразуму, што је, по његовом слову, а не по измишљеном духу. Свјесни смо да би свака непотребна авантура ставила Републику Српску у тежак положај, а не желимо ни себи ни другима вјечито непријатељство.

Дејтонски споразум је међународни уговор, Република Српска га поштује и то тражи и од других. То је наше право, јер је Република Српска потписник свих једанаест анекса Општег оквирног споразума за мир у БиХ, који се чува у Уједињеним нацијама. Ми смо

легалисти и на тај начин остварујемо легитимне интересе Републике Српске. Очигледно, други то нису, јер упорно одбијају да прихвате Дејтонски споразум, крше тај међународни уговор, инсистирају на промјени уставног уређења која би од БиХ направила унитарну државу, с јаким централним институцијама. То се покушава под плаштом реформи свега и свачега, правдајући такве потезе европским интеграцијама. Када питамо да ли је то европски стандард, поготово у сложеним државама које су чак једнонационалне, попут Њемачке, кажу невољко: "Па, није."

Од унитарне БиХ, до државе Бошњака муслимана, по рецепту и захтјевима њиховог највећег политичког ауторитета, реиса Мустафе Церића, има само полукорак. Имамо право да се томе супротстављамо као државотворни ентитет који има своју међународну потврђеност из Дејтона и Париза и од тога нећемо одступити. Право је институција Републике Српске да инсистирају на Дејтонском споразуму као основу настанка и постојања БиХ. То право не може нико одузети, као што не може ускратити право да се на антидејтонске насртаје одговори јасним дејтонским ставовима.

Они који у својим главама још воде рат, желе упрегнути Европску унију и САД да под фирмом недовршеног посла, праве нови устав и државу по мјери једног, супротно легитимним интересима других народа у БиХ. Тако нешто само може продубити подјеле, појачати тензије и БиХ учинити још заосталијом у сваком погледу. Зашто бошњачким политичким структурама, умјесто напретка по основу могућих договора конститутивних народа, више одговара да стално окривљују Републику Српску што није за реформе по њиховим замислима? Тиме заправо заустављају БиХ на путу помирења, повјерења и стварања заједничких интереса.

Питам и оне друге, којима су пуна уста цјеловитости БиХ: Зашто спречавају да БиХ поднесе захтјев за чланство у НАТО-у? Примају Албанију и Хрватску, што значи чување њиховог територијалног интегритета, али такво чување још није предвиђено за БиХ. Инсистирање на промјени кључних дејтонских рјешења која не могу проћи без консензуса кога, очигледно, нема и не може бити, рађа сумњу у крајњи опстанак једино могуће дејтонске БиХ.

За мене и за странку на чијем сам челу, не постоје ни ауторитети ни разлози да дозволимо да се одузимањем надлежности од Републике Српске направи празна љуштура и да то буде упаковано у реформе ради интеграција. Власт Републике Српске само спроводи оно што је интерес њених становника. То је потпуно легитимно и легално, то доприноси очувању мира и стабилности у БиХ и региону.

Дејтон заувјек

Пише: Милорад Додик
субота, 06 јун 2009 00:00

Наше противљење противправном дјеловању ОХР-а и "реформама" чији је циљ унитаризација, а не евроатлантске интеграције, сада зову националистичком реториком. А, ми смо против кршења Дејтонског споразума, против наметања закона, којима се покушава уз страну помоћ, притиске, уцјене, политичке прогоне и назор створити држава по мјери већинског бошњачког народа, јер сматрамо да је то супротно и његовим дугорочним интересима живота у заједничкој држави.

(Аутор је премијер РС и председник СНСД)